

Dosarul nr. 2rac-44/22
2-19183917-01-2rac-25022022

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud: G. Grozavu
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: M. Guzun, A. Malîi, I. Dutca

ÎNCHEIERE

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Valenscor-Design”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Naftatrans” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Valenscor-Design” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 8 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 18 noiembrie 2019, SRL „Naftatrans” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Valenscor-Design”, solicitând încasarea datoriei de 138 781,58 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 38 543,23 lei și a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat de 5 319,74 lei.

În motivarea acțiunii, s-a invocat că părțile au încheiat un acord prin care vânzătorul SRL „Naftatrans” s-a obligat să livreze marfă în baza facturii fiscale, iar cumpărătorul SRL „Valenscor-Design” să primească și să achite prețul mărfii livrate indicat în factura fiscală.

Astfel, SRL „Naftatrans” a livrat SRL „Valenscor-Design” marfa - motorină Euro 5, conform facturilor fiscale, la 9 august 2017 în sumă de 55 500 lei, la 19 septembrie 2017 în sumă de 56 425 lei și la 5 octombrie 2017 în sumă de 59 200 lei.

La 11 noiembrie 2019 datoria pentru marfa livrată constituia 138 781,58 lei.

Compania reclamantă a notificat în mod repetat compania pârâtă pentru a plăti datoria, însă indicând diferite motive aceasta nu a fost achitată.

Iar în luna aprilie 2018 SRL „Naftatrans” a primit citație, prin care a fost informată că SRL „Valenscor-Design” s-a adresat în instanța de judecată cu o acțiune privind anularea facturilor fiscale eliberate de reclamant în baza cărora exista restanța.

Prin hotărârea din 25 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea SRL „Valenscor-Design” a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 12 septembrie 2019 a transmis în adresa companiei pârâte o solicitare, prin care a reamintit despre existența obligației de plată și necesitatea de a achita valoarea mărfurilor livrate, însă acesta nu a reacționat-o.

Prin reclamația înaintată, SRL „Naftatrans” a acordat SRL „Valenscor-Design” termen suplimentar de 7 zile pentru executarea obligației de plată, însă datoria așa și nu a fost achitată.

Respectiv, s-a invocat că pentru perioada 31 ianuarie 2018 - 15 octombrie 2019, SRL „Valenscor-Design” urmează să achite și o dobândă de întârziere în sumă de 38 543,23 lei.

Prin hotărârea din 2 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Naftatrans”.

S-a încasat de la SRL „Valenscor-Design” în beneficiul SRL „Naftatrans” datoria formată pentru livrarea mărfii în mărime de 138 781,58 lei, dobânda de întârziere în mărime de 38 543,23 lei și taxa de stat în mărime de 5 319,74 lei.

La a 15 iunie 2021, SRL „Valenscor-Design” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea ei și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 8 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de SRL „Valenscor-Design” și s-a menținut hotărârea din 2 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat că, conform facturii fiscale seria LB nr. 0984691 din 9 august 2017 SRL „Naftatrans” a livrat SRL „Valenscor-Design” 4 625 l de motorină Euro 5 în valoare de 55 500 lei, conform facturii fiscale seria LB nr. 1234983 din 19 septembrie 2017, 4 625 l de motorină Euro 5 în valoare de 56 425 lei și potrivit facturii fiscale seria LB nr. 1240308 din 5 octombrie 2017, 4 625 l de motorină Euro 5 în valoare de 59 200 lei (f.d.10, 11, 12).

Iar potrivit actului decontărilor reciproce între SRL „Naftatrans” și SRL „Valenscor-Design”, semnat de ambele părți, la 22 ianuarie 2018 datoria SRL „Valenscor-Design” constituia 138 781,58 lei (f.d.13).

Careva probe privind achitarea acestei sume de către SRL „Valenscor-Design” nu au fost prezentate.

De asemenea, Colegiul instanței de apel a reținut că SRL „Valenscor-Design” a contestat în instanța de judecată facturile fiscale seria LB nr. 0984691 din 9 august 2017, seria LB nr. 1234983 din 19 septembrie 2017 și seria LB nr. 1240308 din 5 octombrie 2017, și prin hotărârea din 25 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Referitor la capătul de acțiune privind încasarea dobânzii de întârziere, Colegiul a stabilit că pentru datoria de 138 781,58 lei, pentru perioada 31 ianuarie 2018 - 15 octombrie 2019, a fost calculată dobândă în sumă de 38 543,23 lei și care urmează a fi încasată din contul debitorului (f.d.6).

La 16 februarie 2022, SRL „Valenscor-Design” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei și restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului, a invocat că decizia este nemotivată, arbitrară și pasibilă de a fi casată în baza temeiurilor art. 432 alin. (2) lit. a) și c) și alin. (4) din Codul de procedură civilă.

A menționat că instanța a încălcat principiul contradictorialității și egalității armelor prin examinarea cauzei în lipsa avocatului și a pârâtului, ceea ce a dus la debalansarea echilibrului juridic pe dosar.

Instanța de fond, fără a ține cont atât de jurisprudența CtEDO, cât și legislația națională, a examinat cauza în lipsa unei apărări care urma să fie nu doar de jure, dar și de facto, ceea ce contravine garanțiilor drepturilor omului.

Instanța de apel nu și-a exercitat cu diligență atribuțiile legale și nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și a aplicat în rezultat eronat normele materiale.

Prin urmare, consideră că, contrar prevederilor art. 239 și art.241 alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a judecat cauza superficial, or respingând apelul, instanța nu a combătut nici unul din argumentele invocate în apel.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată companiei recurente, prin intermediul poștei, la 17 ianuarie 2022 (vol. I, f.d.189 verso), însă dovada legală de recepționare lipsește.

Din acest motiv, Colegiul consideră că recursul depus la 16 februarie 2022, a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Curtea Supremă de Justiție a comunicat SRL „Naftatrans” cererea de recurs la 25 februarie 2022, informând despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței. Însă, până la data examinării admisibilității recursului, referința nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate

în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de SRL „Valenscor-Design” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată „Valenscor-Design”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh